

И. Абдраимов атындагы Кыргыз авиациялык институту
КОРРУПЦИЯГА ЖОЛ ЖОК!
Студенттер жана кызматкерлер үчүн усулдук колдонмо

Киришүү

Коррупция мамлекеттин өнүгүшүнө тоскоолдук кылып, жарандардын укуктарынын бузулушуна, билим берүү сапатынын төмөндөшүнө жана коомдун мамлекеттик институттарга болгон ишениминин азайышына алып келет.

Бул колдонмонун максаты – студенттердин жана кызматкерлердин укуктук сабаттуулугун жогорулатуу, коррупциялык көрүнүштөрдүн алдын алуу жана коррупцияга каршы маданиятты калыптандыруу.

1. Коррупция деген эмне?

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык коррупция – кызматтык абалдан мыйзамсыз пайдалануу аркылуу жеке кызыкчылык үчүн материалдык же башка пайда алуу.

Коррупциянын кеңири таралган түрлөрү:

- пара берүү жана алуу;
- кызматтык ыйгарым укуктарды кыянаттык менен пайдалануу;
- туугандык же тааныштык боюнча артыкчылык берүү;
- кызыкчылыктардын кагылышуусу;
- кызматтык маалыматтарды жеке кызыкчылык үчүн пайдалануу.

2. Билим берүү тармагындагы коррупциянын мисалдары

Төмөнкү аракеттер коррупциялык көрүнүштөргө кириши мүмкүн:

- ✗ экзамен же зачет үчүн акча талап кылуу;
 - ✗ бааны жогорулатуу үчүн белек алуу;
 - ✗ студенттерден мыйзамсыз акча чогултуу;
 - ✗ тууганына же таанышына мыйзамсыз артыкчылык берүү;
 - ✗ кызматтык милдеттерди аткарууда жеке кызыкчылыкты көздөө.
-

3. Кызыкчылыктардын кагылышуусу

Кызыкчылыктардын кагылышуусу – кызматкердин жеке кызыкчылыгы анын кызматтык милдеттерин калыс аткаруусуна таасир эткен жагдай.

Мисалы:

- жакын тууганынын документтерин кароо;
- өзүнө тиешелүү компаниянын кызыкчылыгын коргоо;
- тааныштарына артыкчылык берүү.

Мындай учурда жетекчиликке дароо маалымдоо зарыл.

4. Студенттин укуктары

Ар бир студент төмөнкү укуктарга ээ:

- ✓ сапаттуу билим алууга;
- ✓ объективдүү баалоого;
- ✓ дискриминациясыз мамиле алууга;
- ✓ өз укуктарын коргоого;
- ✓ мыйзамсыз талаптардан баш тартууга.

5. Эгер коррупцияга туш болсоңуз эмне кылуу керек?

1. Тынч болуңуз жана мыйзамсыз талапты аткарбаңыз.
2. Мүмкүн болушунча далилдерди сактаңыз.
3. Күбөлөрдүн маалыматтарын жазыңыз.
4. Институттун жетекчилигине кайрылыңыз.
5. Укук коргоо органдарына билдирүү бериңиз.

6. Коррупция үчүн жоопкерчилик

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык коррупциялык укук бузуулар үчүн:

- тартиптик жоопкерчилик;
- административдик жоопкерчилик;
- кылмыш-жаза жоопкерчилиги каралган.

7. Антикоррупциялык жүрүм-турум эрежелери

Ар бир кызматкер жана студент:

- ✓ мыйзамдуулукту сактоого;
- ✓ академиялык ак ниеттүүлүк принциптерин карманууга;
- ✓ кызматтык этиканы сактоого;
- ✓ коррупциялык көрүнүштөргө кайдыгер карабоого милдеттүү.

Корутунду

Коррупция менен күрөшүү – ар бир жарандын милдети. Таза, адилеттүү жана ачык билим берүү чөйрөсүн түзүү аркылуу гана өлкөнүн туруктуу өнүгүүсүнө салым кошо алабыз.